

Vergaderjaar 2024–2025

36 600 VI

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Justitie en Veiligheid (VI) voor het jaar 2025

Nr. 25

AMENDEMENT VAN HET LID KATHMANN

Ontvangen 7 november 2024

De ondergetekende stelt het volgende amendement voor:

De departementale begrotingsstaat wordt als volgt gewijzigd:

I

In **artikel 32 Rechtspleging en rechtsbijstand** worden het verplichtingenbedrag en het uitgavenbedrag **verhoogd** met **€ 10.000** (x € 1.000).

II

In **artikel 92 Nog onverdeeld** worden het verplichtingenbedrag en het uitgavenbedrag **verlaagd** met **€ 5.000** (x € 1.000).

Toelichting

De rijksoverheid heeft grote ambities op het verantwoord inzetten van algoritmes en AI om de dienstverlening te verbeteren. Als toezichthouder is de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) verantwoordelijk voor een degelijke controle van deze systemen, maar het stevige toezicht blijft door ontoereikende financiering helaas achter. Dat betekent ook dat meldingen van burgers soms onbedoeld lang op de plank blijven liggen.

Volgens de indiener vraagt een snel digitaliserend Nederland om goede controle en tegenmacht. Uit recent onderzoek van de Algemene Rekenkamer blijkt dat ongeveer de helft van de AI-systemen die de overheid gebruikt niet bekend zijn.¹ Als deze risico's niet beheerst worden en mensen zich niet kunnen beroepen op hun rechten via de AP, is een volgende toeslagenaffaire niet uitgesloten. Dit is een taak voor het Ministerie van Justitie en Veiligheid én het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

¹ Focus op AI bij de rijksoverheid | Rapport | Algemene Rekenkamer (16 oktober 2024)

De indiener stelt voor om het budget van de Autoriteit Persoonsgegevens structureel met € 10 miljoen te verhogen, waarvan € 5 miljoen met dit amendement wordt vrijgemaakt. Indiener heeft een aanvullend dekkingsamendement voorgesteld op de begroting van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties voor de overige € 5 miljoen. Het dekkingsamendement put uit de onverdeelde structurele middelen op artikel 13 van de BZK-begroting die mede zijn gereserveerd voor doordacht gebruik van AI binnen de overheid. De middelen die op artikel 13 specifiek bedoeld zijn voor goed bestuur, rechtsstaat, slavernijverleden en erfgoed, en klokkenluiders mogen hiervoor niet worden aangegrepen.

De totale verhoging van het budget met € 10 miljoen is volgens documentatie van de AP voldoende om het toezicht op algoritmes en AI te verbeteren (€ 7,1 miljoen) en de rechtspositie van burgers in relatie tot de overheid te versterken (€ 2,1 miljoen).² Omdat dit amendement direct invulling geeft aan het doel om de toegang tot het recht te versterken, stelt de indiener voor om deze te dekken uit de nog onverdeelde middelen op artikel 92.

Kathmann

² Bijlage - Een toekomstbestendige AP (27 november 2023)